

[Samuelson.]

som Færøernes Lagting ikke havde fremsat Ønske om at faa gennemført. Der kan selvfølgelig ikke være Tvivl om, at den høje Rigsdag har Ret til at lovgive for Færøerne, det bestemmer jo Grundloven, men Lagtinget har ifølge Lagtingslovens § 17 Ret til at blive hørt i Spørgsmaal, som vedrører Færøerne. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind paa dette Emne, idet jeg ikke mener, at der er tilstrækkelig Anledning til det ved denne Lejlighed.

Jeg takker den højtærede Minister for den Interesse for det færøske Skolevæsen, som Ministeren har lagt for Dagen ved Fremsættelsen af dette Lovforslag. Jeg vilde have været gladere ved Lovforslaget, hvis Ændringen til § 1 var udeladt, men jeg antager ikke, at denne Ændring vil komme til at gøre nogen Skade; jeg tror nemlig ikke, at den vil faa nogen praktisk Betydning i de første 20 Aar.

Jeg har dernæst et Par korte Bemærkninger at gøre til den højtærede Undervisningsminister angaaende nogle Udtalelser, som blev fremsat ved Sagens første Behandling. Ministeren udtalte ved første Behandling — jeg maa maaske have Lov til at citere et Par Linier —:

„Jeg har baade i Sambandspartiet og i Selvstyrepatriet savnet den tilstrækkelige Interesse . . . for en virkelig Forbedring af Skolevæsenet.“

Der tager den højtærede Minister fejl. Der er baade i Sambandspartiet og i Selvstyrepatriet betydelig Interesse for Skolevæsenet og specielt for Folkeskolevæsenet. Men Forholdene er meget vanskelige. Lagtinget har anvendt megen Tid til Overvejelse af disse Skolespørgsmaal; man har anvendt en betydelig Tid i de 3—4 sidste Lagtingssamlinger. Man har arbejdet med Spørgsmaalet om en Forbedring af Færøernes Seminarium, altsaa en Forbedring af Lærerruddannelsen, og man har arbejdet med forskellige andre Spørgsmaal ved Folkeskolen. Man har ogsaa nedsat en Kommission til Overvejelse af visse Skolespørgsmaal, og den højtærede Minister ved jo af Erfaring, at man kan godt nære virkelig Interesse for en Sag, selv om man nedsætter en Kommission til Behandling af den.

Da jeg uanset Spørgsmaalet om Ændringen af § 1 om Overlærerne ønsker dette Lovforslag gennemført i denne Rigsdagssamling, tillader jeg mig at anbefale dette høje Ting at stemme for Lovforslaget, saaledes som det foreligger.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Det glæder mig, at det ærede Medlem Hr. Samuelson nu vil stemme for det foreliggende Lovforslag og ønsker det fremmet i denne Rigsdagssamling, selv om han kunde have ønsket et enkelt Punkt lidt anderledes affattet, men det ærede Medlem siger jo heller ikke, at den foreslaaede Affattelse kan gøre nogen Skade, og han ønsker altsaa Sagen fremmet, og det er jeg glad ved.

Naar det ærede Medlem kom ind paa en Udtalelse af mig ved Lovforslagets første Behandling, skal jeg dertil ganske kort svare, at hvad jeg har sigtet til, er den Kendsgerning, at Ministeriet for mange Aar siden anmodede Lagtinget om at fremsætte Forslag til den færøske Folkeskoles Forbedring og Udvikling, men at man ikke gjorde det, og at jeg i Fjor gentog den gamle Anmodning om at komme med et saadant Forslag, men at heller ikke Lagtinget i Sommer har fremsat det.

Det er en Kendsgerning, og jeg kan godt her, hvor jeg har det ærede Medlem Hr. Samuelson lige foran mig, uddybe dette — det skal ikke blive nogen Tale, men ganske kort — med at sige, at det forekommer mig, at de større Partier deroppe paa Færøerne, Sambandspartiet og Selvstyrepatriet, ikke nu Aar efter Aar skulde strides om Sprogspørgsmaalet, hvor de i Virkeligheden i 1928 var kommet hinanden saa nær, at der blot behøvedes en lille Smule god Villie og Forhandlingsvenlighed fra begge Sider for at blive enige, saa nær var de hinanden. Sambandspartiet erkendte, at Færøsk er de færøske Børns Modersmaal, og Selvstyrepatriet erkendte, at ethvert Barn, der gaar ud af den færøske Folkeskole, bør kunne Dansk. Men naar disse to Erkendelser ligger saa nær hinanden, hvorfor kan de to Partier saa ikke blive enige? Aar efter Aar, paa hvert Lagting og mellem Lagtingene, har de stredes om Sprogspørgsmaalet isoleret. Hvad jeg sagde, det var . . .

Formanden: Jeg vil dog henstille, at man ikke kommer nærmere ind paa en Diskussion, det vedrører dog ikke Lærertilønningerne paa Færøerne.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Jeg er ogsaa færdig, det var det ærede Medlems Imødegaelse af, hvad jeg sagde ved første Behandling. . . . Jeg siger, lad være at strides om Sprogspørgsmaalet; se at blive enige der, hvor der ikke længere er nogen Realitetsforskel, og saml jer om